

ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ – કેન્દ્રીય કપાસ સંશોધન કેન્દ્ર, નાગપુર

ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur

An ISO 9001:2015 Certified Organization

૧૩ થી ૧૯ ઓગષ્ટ, ૨૦૨૪ દરમ્યાન કપાસની ખેતી પધ્ધતિ માટે ૧૦ થી અઠવાડિક સલાહ

ગુજરાત		છેલ્લા અઠવાડિયામાં પડેલ ખરેખર વરસાદ (મીમી)					આગામી અઠવાડિયા માટે સુચિત / પુર્વાનુમાન વરસાદ (મીમી)				
		ઓગષ્ટ					ઓગષ્ટ				
		૦૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯
	અમરેલી	૦	૦	૦	૦.૬	૦	૬૪	૩	૪	૫	૮
	ભાવનગર	૦	૦.૬	૧.૫	૨	૪.૯	૬૩	૨	૬	૯	૧૨
	જામનગર	૦	૦.૬	૦	૧.૯	૫.૯	૩	૩	૩	૪	૭
	રાજકોટ	૦	૦.૬	૦.૮	૦	૦	૩	૩	૩	૩	૩
	જુનાગઢ	૦	૩	૦	૧.૬	૧૩.૪	૭૪	૩	૪	૫	૩
	સાબરકાંઠા						૬૨	૬૮	૬	૧૦	૧૫
	સુરેન્દ્રનગર	૦	૧.૬	૧	૦	૧.૮	૪	૪	૭	૧૦	૧૪
	અમદાવાદ	૨.૬	૯.૩	૫	૨.૨	૯	૪	૪	૯	૧૩	૧૦
	વડોદરા	૭૬	૫૬	૫૦.૮	૨૯.૨	૨.૮	૬	૧૨	૧૨	૧૦	૧૦
	પાટણ						૬૪	૭	૮	૧૧	૧૨
મહેસાણા						૬૨	૮	૮	૧૦	૧૮	
કુલ પડેલ વરસાદ અને પ્રમાણિત રંગ		૦.૧ થી ૨.૪ મીમી		૨.૫ થી ૧૫.૫ મીમી		૧૫.૬ થી ૬૪.૪ મીમી		૬૪.૫ થી ૧૧૫.૫		૧૧૫ થી ૨૦૪.૪ મીમી	
પડેલ વરસાદનું વર્ગીકરણ		ખૂબ જ ઓછો વરસાદ		ઓછો વરસાદ		મધ્યમ વરસાદ		ભારે વરસાદ		અતિ ભારે વરસાદ	

પાક પરિસ્થિતિ :

સુરત ખાતે વાવણી કરેલ પાક ૪૨ થી ૪૮ દિવસની વાનસ્પતિક અવસ્થાએ છે. હાથ થી નિંદામણ તથા આંતરખેડની કામગીરી કરેલ છે. ખેતરોમાં નિંદામણોનો ઉપદ્રવ જોવા મળેલ છે. એફીડ અને થ્રીપ્સ (આર્થિક ક્ષમ્ય માત્રાથી ઓછો) સિવાય જીવાત અને રોગો જોવા મળેલ નથી.

જુનાગઢ ખાતે વાવણી કરેલ પાક ૨૮ થી ૪૮ દિવસની વાનસ્પતિક અવસ્થાએ છે. આંતર ખેડના કાર્યો, નિંદામણ સાફસફાઈ, રાસાયણિક ખાતર આપવાની, પાળા ચઢાવવાની અને દવા છાંટવાની કામગીરી થયેલ છે. કપાસનાં કેટલાંક ખેતરોમાં નિંદામણો ઉગી નીકળેલ છે. કેટલાંક સ્થળોએ થ્રીપ્સ અને લીલાં તડતડીયાનો ઓછી માત્રામાં આક્રમણ કરેલ છે. કેટલાંક છુટા-છવાયા વિસ્તારમાં વર્ટીસિલીયમ સુકારાનો ઉપદ્રવ નોંધાયેલ છે.

સલાહ :

સુરત ખાતે ખેડુતોને ખેતરોમાંથી વધારાનું પાણી બહાર કાઢવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. ખેતરોને પાક અવશેષોથી ચોખ્ખા રાખવા. પર્યાપ્ત માત્રામાં વરસાદ વરસે તો પૂર્તિ ખાતર તરીકે નાઈટ્રોજનનો પ્રથમ હપ્તો આપવો. પાકનાં ૪૫ દિવસ બાદ ગુલાબી ઈયળની મોજણી માટે ફેરોમોન ટ્રેપ ૨ / એકર મુજબ લગાડવા. દેશી કપાસમાં ફ્યુઝારીયમ ફુગથી થતાં સુકારા રોગનાં નિયંત્રણ માટે સંક્રમીત છોડથી ૧ મી.ની ત્રિજ્યામાં રહેલ તંદુરસ્ત છોડોમાં પણ સદર માવજત આપવી. ખેતરોમાં સુકારો (પેરાવીલ્ટ)નાં લક્ષણો જોવા મળે તો યુરીયા ૨% પાણીમાં ભેળવી છોડનાં મૂળ વિસ્તારમાં આપવું અને નજીકનાં છોડોમાં હવાની અવર-જવર વધારવા યાંત્રિક રીતે ૩ થી ૪ કાણાં મૂળ વિસ્તારમાં પાડવાથી સુકારાગ્રસ્ત છોડોમાં ઝડપી સુધારો થતો હોય છે. જો યુરીયાનાં પ્રકારની જીવાતોનો આર્થિક ક્ષમ્ય માત્રાની નજીક હોય તો, લીમડા આધારીત રાસાયણિક દવાનો છંટકાવ કરવો અથવા લીબોડીનાં મીજનો અર્ક ૫% અથવા લીમડાનું તેલ અથવા ૫ મીલી/ લી. અથવા લીમડા આધારીત મિશ્રણ ૫ મીલી/ લી. (૩૦૦ અથવા ૧૫૦૦ પીપીએમ) + ૧ ગ્રામ કપડા ધોવાનો પાવડર નાં મિશ્રણનો છંટકાવ કરવો. વધુમાં, ફુગથી થતાં રોગકારકોને દાખલ થતાં અટકાવવા તથા ફુગથી થતાં પાનનાં ટપકાંઓ અને જાળનાં રોગોનાં વ્યવસ્થાપન માટે ક્રેસોક્ષીમ મીથાઈલ ૪૪.૩ એસસી @ ૧૦ મીલી અથવા પ્રોપીનેબ ૭૦ ડબલ્યુપી @ ૨૫ ગ્રામ અથવા પ્રોપીમોનાઝોલ ૨૫ ઈસી @ ૧૦ મીલી અથવા મેટીરામ ૫૫% + પાયરોક્લોસ્ટ્રોબીન ૫% ડબલ્યુજી @ ૨૦ ગ્રામ/ લી. અથવા એઝોક્ષાસ્ટ્રોબીન ૧૮.૨% ડબલ્યુ/ ડબલ્યુ + ડાયફેનોકોનાઝોલ ૧૧.૪% એસસી @ ૧૦ મીલી/ લી. અથવા ફ્લુક્ષાપાયરોક્ષાડ ૧૬૭ ગ્રામ/ લી. + પાયરાક્લોસ્ટ્રોબીન ૩૩૩ ગ્રામ/ લી. એસસી @ ૬ ગ્રામ પ્રતિ ૧૦ લી. પાણીમાં ભેળવી છાંટવું.

જુનાગઢ ખાતે ખેડુતોને એમોનીયમ સલ્ફેટ @ ૧૦ કિલો/ એકર અથવા નાઈટ્રોજન (યુરીયા ૧૫ કિલો/ એકર) મુજબ આપવું. આંતર ખેડ અને નિંદામણની સાફસફાઈ અને હલકા પાળીયા ચઢાવવા સાથે પૂર્તિ ખાતર તરીકે (પિયતની વ્યવસ્થા હોય ત્યાં ૨૫ કિલો મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ + ૨૫ કિલો યુરીયા / એકર) જમીનમાં આપવું. ભીની માટીવાળી પરિસ્થિતિમાં જ્યાં હાથથી નિંદામણ કરવું શક્ય ન હોય ત્યાં, હર્બીસાઈડસ જેવાં કે, ક્વીઝાલોફેપ ઈથાઈલ ૫% ઈસી @ ૨ મીલી / લી. પાણીમાં અને જો ખેતરમાં ઘાસીયા નિંદામણ વધુ હોય તો પાયરીથીઓબેક સોડીયમ ૧૦% ઈસી @ ૧.૨૫ મીલી/ લી. પાણીમાં અને પહોળા પાનો ધરાવતાં અને ઘાસીયાં નિંદામણો બંને વધુ હોય તો પાયરીથીઓબેક સોડીયમ ૬% ઈસી +

કવીઝાલોફોપ ઈથાઈલ ૪% ઈસી @ ૨-૨.૫ મીલી/ લી. નો છંટકાવ કરી તેને નિયંત્રિત કરવા. જો યુસીયાં પ્રકારની જીવાતોનો આર્થિક ક્ષમ્ય માત્રાની નજીક હોય તો, લીમડા આધારીત રાસાયણિક દવાનો છંટકાવ કરવો અથવા લીબોડીનાં મીજનો અર્ક ૫% અથવા લીમડાનું તેલ અથવા ૫ મીલી/ લી. અથવા લીમડા આધારીત મિશ્રણ ૫ મીલી/ લી. (૩૦૦ અથવા ૧૫૦૦ પીપીએમ) + ૧ ગ્રામ કપડા ધોવાનો પાવડર નાં મિશ્રણનો છંટકાવ કરવો. જ્યારે ગ્રીપ્સ જીવાત આર્થિક ક્ષમ્ય માત્રા વટાવે ત્યારે થાયોમીથોક્ષામ ૨૫% ડબલ્યુજી @ ૨ ગ્રામ / ૧૦ લી. અથવા સ્પાયનેટોરમ ૧૧.૭% એસસી @ ૮.૪ મીલી/ ૧૦ લી. અથવા પ્રોપેનોફોસ ૫૦% ઈસી ૩૦ મીલી/ ૧૦ લી. (૬૦૦ મીલી/ એકર) નો છંટકાવ કરવો. ફુગથી થતાં છોડનાં વાનસ્પતિક રોગોનાં વ્યવસ્થાપન માટે ફલુક્ષાપાયરોક્સાડ ૧૬૭ ગ્રામ/લી. + પાયરાકલોસ્થ્રોબીન ૩૩૩ ગ્રામ/ લી. એસસી @ ૦.૬ ગ્રામ/ લી. અથવા મેટીરામ ૫૫% + પાયરોક્લોસ્ત્રોબીન ૫% ડબલ્યુજી @ ૨ ગ્રામ/ લી. પાણીમાં ભેળવી છાંટવું.